

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 24 kwietnia 2002 r.

35529

RPO/323744/99/VI/JF

Pan
Andrzej Celiński
Minister Kultury
WARSZAWA

Szanowny Panie Ministrze,

Uprzejmie proszę Pana Ministra o uregulowanie problemu pobierania opłat (chodzi o cennik) za usługi świadczone przez archiwa państwowe, które na podstawie ustawy z dnia 16 marca 2000 r. o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. Nr 48. poz. 546) - zostały objęte właściwością Pana Ministra.

Stan prawny, obowiązujący do dnia wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach wzbudzał moje zastrzeżenia, a to z powodu, iż uprawnienie do wydania, w drodze zarządzenia, cennika za usługi świadczone przez archiwa państwowe posiadał, na podstawie § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 25 lipca 1984 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych (Dz. U. Nr 41, poz. 218) - Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych. Stanowione ceny dotyczyły usług świadczonych przez archiwa państwowe dla ludności i zawierały elementy cen komercyjnych.

Kierując się ukształtowanym w doktrynie poglądem, że zarządzenie to akt o charakterze wewnętrznym, którego adresatami zawartych w nim norm mogą być jednostki organizacyjne podległe organowi wydającemu ten akt, uznałem tę regulację za nieodpowiadającą normom zawartym w Konstytucji RP, o czym poinformowałem ówczesnego Ministra Edukacji i Sportu.

Pozwalam sobie zwrócić uwagę Pana Ministra na tę sprawę, a to z powodu, iż otrzymuję powtarzające się skargi na wysokość opłat pobieranych przez archiwa

państwowe za świadczone usługi dotyczące wydawania, kopiowania itp. dokumentów potrzebnych dla dochodzenia własności, nazwiska, udokumentowania działalności i innych z zapytaniami kto i na jakiej podstawie ustanawia te ceny. Ponieważ rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu działań Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych znajduje się - jak mnie wcześniej informowano - w toku prac legislacyjnych, problem ten mógłby być rozwiązany w toku tych prac tj., by opłaty za usługi świadczone przez archiwa były ustanowione w akcie o charakterze powszechnie obowiązującym.

Pragnę także zwrócić uwagę Pana Ministra na wysokości pobieranych obecnie opłat za usługi świadczone przez archiwa państwowe.

Osoby korzystające z usług archiwów państwowych dla celów osobistych bądź urzędowych to najczęściej osoby starsze, o niskim uposażeniu rentowym lub emerytalnym, dla których opłata taka stanowi istotny uszczerbek w budżecie domowym. Opłaty powinny kształtować się w granicach kosztów wykonania usługi. Oczekując na stanowisko Pana Ministra

Z wyrazami szacunku

/-/ Prof. dr Andrzej Zoll